

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

24 juin 2004

PROPOSITION DE LOI**modifiant les articles 55 et 56 du Code civil
portant réglementation
des actes de naissance**

(déposée par Mme Josée Lejeune)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

24 juni 2004

WETSVOORSTEL**tot wijziging van de artikelen 55 en 56 van
het Burgerlijk Wetboek houdende de
reglementering inzake de akten van geboorte**

(ingediend door mevrouw Josée Lejeune)

RÉSUMÉ

En vertu de l'article 55 du Code civil, «la déclaration de naissance est faite à l'officier de l'état civil du lieu dans les quinze jours qui suivent celui de l'accouchement. Lorsque le dernier jour de ce délai est un samedi, un dimanche, ou un jour férié légal, le délai est prolongé jusqu'au premier jour ouvrable qui suit.».

Selon l'auteur, ce délai est trop court lorsque l'enfant souffre d'une ambiguïté sexuelle. Elle propose donc d'allonger le délai pour ce cas d'espèce en modifiant l'article 55 du Code civil.

SAMENVATTING

Artikel 55 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt: «De aangifte van geboorte wordt gedaan aan de plaatselijke ambtenaar van de burgerlijke stand binnen vijftien dagen na de bevalling. Is de laatste dag van die termijn een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan wordt de termijn verlengd tot de eerstvolgende werkdag.».

Volgens de indienster is die termijn te kort, als het geslacht van het kind onduidelijk is. Zij stelt derhalve voor de termijn voor die specifieke gevallen te verlengen door artikel 55 van het Burgerlijk Wetboek te wijzigen.

**EN REMPLACEMENT DU DOCUMENT DISTRIBUÉ
PRÉCÉDEMMENT****TER VERVANGING VAN HET VROEGER RONDGEDEELDE
STUK**

<i>cdH</i>	: Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	: Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	: Front National
<i>MR</i>	: Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	: Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>VLAAMS BLOK</i>	: Vlaams Blok
<i>VLD</i>	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 51 0000/000 : Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif

QRVA : Questions et Réponses écrites

CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)

CRABV : Compte Rendu Analytique (couverture bleue)

CRIV : Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)

PLEN : Séance plénière

COM : Réunion de commission

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 51 0000/000 : Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer

QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden

CRIV : Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)

CRABV : Beknopt Verslag (blauwe kaft)

CRIV : Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)

PLEN : Plenum

COM : Commissievergadering

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

En vertu de l'article 55 du Code civil, «la déclaration de naissance est faite à l'officier de l'état civil du lieu dans les quinze jours qui suivent celui de l'accouchement. Lorsque le dernier jour de ce délai est un samedi, un dimanche, ou un jour férié légal, le délai est prolongé jusqu'au premier jour ouvrable qui suit.». L'article 57, quant à lui, énonce les mentions devant se trouver dans un acte de naissance (le jour, l'heure, le nom de l'enfant, le sexe de l'enfant...).

Selon les études statistiques, plusieurs dizaines d'enfants par an viennent au monde en Belgique avec une anomalie à classer dans le champ de l'intersexualité. Ces anomalies suscitent évidemment de nombreux inconvénients, notamment sur le plan de l'état civil de l'enfant.

Ainsi, il est impossible aux parents de déclarer leur enfant dans les conditions et délais prescrits par la loi, des examens médicaux étant nécessaires afin de déterminer le sexe de l'enfant. Les parents se voient alors dans l'obligation de recourir aux services d'un avocat et ne peuvent percevoir ni allocations familiales, ni bénéficiaire de la mutuelle pour leur enfant.

Afin d'aider les parents exposés à de tels problèmes, l'auteur propose de modifier l'article 55 du Code civil en vue d'augmenter le délai dans lequel le sexe de l'enfant doit être déclaré à l'officier d'état civil.

Josée LEJEUNE (MR)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Artikel 55 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt: «De aangifte van geboorte wordt gedaan aan de plaatselijke ambtenaar van de burgerlijke stand binnen vijftien dagen na de bevalling. Is de laatste dag van die termijn een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan wordt de termijn verlengd tot de eerstvolgende werkdag.». Artikel 57 somt op wat in die akte van geboorte moet zijn vermeld (de dag, het uur, de naam van het kind, zijn geslacht enzovoort).

Volgens de statistieken komen in België jaarlijks tientallen kinderen ter wereld met een afwijking die wordt gerangschikt in de categorie van de interseksualiteit. Die afwijkingen doen uiteraard heel wat moeilijkheden rijzen, met name inzake de burgerlijke staat van het kind.

Zo is het voor de ouders onmogelijk hun kind onder en binnen de door de wet voorgeschreven voorwaarden en termijnen aan te geven, omdat medische onderzoeken nodig zijn om het geslacht van het kind te bepalen. De ouders zien zich dan genoopt een advocaat in de arm te nemen en hebben intussen voor hun kind geen recht op gezinsbijslag of ziekenfonds-uitkeringen.

Omdat zij de ouders die aan dergelijke problemen het hoofd moeten bieden wil helpen, stelt de indienster voor artikel 55 van het Burgerlijk Wetboek te wijzigen, zodat de termijn waarbinnen het geslacht van het kind aan de ambtenaar van de burgerlijke stand moet worden aangegeven, wordt verlengd.

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution

Art. 2

L'article 55 du Code civil est complété par l'alinéa suivant:

«Toutefois, pour les enfants souffrant d'ambiguïté sexuelle, le sexe de l'enfant peut être déclaré dans un délai de trois mois. Ce délai pourra être prolongé sur base d'une justification médicale.».

Art. 3

L'article 56, § 5, du même Code, est remplacé par la disposition suivante :

«§ 5. Sauf application de l'article 55, alinéa 2, l'acte de naissance est dressé dans tous les cas sans tarder.».

11 mai 2004

Josée LEJEUNE (MR)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 55 van het Burgerlijk Wetboek wordt aangevuld als volgt:

«Als het geslacht van het kind evenwel onduidelijk is, kan die geslachtsvermelding worden aangegeven binnen een termijn van drie maanden. Die termijn is verlengbaar mits een medische verantwoording wordt overgelegd.».

Art. 3

Artikel 56, § 5, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«§ 5. Behoudens toepassing van artikel 55, tweede lid, wordt de akte van geboorte in alle gevallen zonder vertraging opgemaakt.».

11 mei 2004

ANNEXE

BIJLAGE

TEXTE DE BASE

Code civil

Art. 55

La déclaration de naissance est faite à l'officier de l'état civil du lieu dans les quinze jours qui suivent celui de l'accouchement. Lorsque le dernier jour de ce délai est un samedi, un dimanche, ou un jour férié légal, le délai est prolongé jusqu'au premier jour ouvrable qui suit.

Art. 56

§ 1er. En cas d'accouchement dans des hôpitaux, cliniques, maternités ou autres établissements de soins, la naissance de l'enfant est déclarée par le père ou par la mère ou par les deux auteurs ou, lorsque ceux-ci s'abstiennent de faire la déclaration, par la personne qui assure la direction de l'établissement ou son délégué.

La personne qui assure la direction de l'établissement ou son délégué sont tenus de donner à l'officier de l'état civil, avis de l'accouchement, au plus tard le premier jour ouvrable qui suit celui-ci.

§ 2. Dans les autres cas, la naissance de l'enfant est déclarée par le père ou par la mère ou par les deux auteurs, ou, lorsque ceux-ci s'abstiennent de faire la déclaration, par les médecins, accoucheuses ou autres personnes qui ont assisté à l'accouchement ou par la personne chez qui l'accouchement a eu lieu.

Le médecin ou, à défaut, l'accoucheuse ou, à défaut, les autres personnes qui ont assisté à l'accouchement ou chez qui l'accouchement a eu lieu sont tenus de donner à l'officier de l'état civil, avis de l'accouchement, au plus tard le premier jour ouvrable qui suit celui-ci.

§ 3. Lorsque la déclaration n'a pas été faite dans le délai prescrit par l'article 55, l'officier de l'état civil, dans les trois jours ouvrables qui suivent l'expiration du délai, en avise la personne qui l'a averti de l'accouchement. Celle-ci est tenue de faire la déclaration dans

TEXTE DE BASE ADAPTÉ À LA PROPOSITION

Code civil

Art. 55

La déclaration de naissance est faite à l'officier de l'état civil du lieu dans les quinze jours qui suivent celui de l'accouchement. Lorsque le dernier jour de ce délai est un samedi, un dimanche, ou un jour férié légal, le délai est prolongé jusqu'au premier jour ouvrable qui suit.

Toutefois, pour les enfants souffrant d'ambiguïté sexuelle, le sexe de l'enfant peut être déclaré dans un délai de trois mois. Ce délai pourra être prolongé sur base d'une justification médicale.

Art. 56

§ 1er. En cas d'accouchement dans des hôpitaux, cliniques, maternités ou autres établissements de soins, la naissance de l'enfant est déclarée par le père ou par la mère ou par les deux auteurs ou, lorsque ceux-ci s'abstiennent de faire la déclaration, par la personne qui assure la direction de l'établissement ou son délégué.

La personne qui assure la direction de l'établissement ou son délégué sont tenus de donner à l'officier de l'état civil, avis de l'accouchement, au plus tard le premier jour ouvrable qui suit celui-ci.

§ 2. Dans les autres cas, la naissance de l'enfant est déclarée par le père ou par la mère ou par les deux auteurs, ou, lorsque ceux-ci s'abstiennent de faire la déclaration, par les médecins, accoucheuses ou autres personnes qui ont assisté à l'accouchement ou par la personne chez qui l'accouchement a eu lieu.

Le médecin ou, à défaut, l'accoucheuse ou, à défaut, les autres personnes qui ont assisté à l'accouchement ou chez qui l'accouchement a eu lieu sont tenus de donner à l'officier de l'état civil, avis de l'accouchement, au plus tard le premier jour ouvrable qui suit celui-ci.

§ 3. Lorsque la déclaration n'a pas été faite dans le délai prescrit par l'article 55, l'officier de l'état civil, dans les trois jours ouvrables qui suivent l'expiration du délai, en avise la personne qui l'a averti de l'accouchement. Celle-ci est tenue de faire la déclaration dans

BASISTEKST**Burgerlijk Wetboek****Art. 55**

De aangifte van geboorte wordt gedaan aan de plaatselijke ambtenaar van de burgerlijke stand binnen vijftien dagen na de bevalling. Is de laatste dag van die termijn een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan wordt de termijn verlengd tot de eerstvolgende werkdag.

Art. 56

§ 1. In geval van bevalling in ziekenhuizen, klinieken, kraaminrichtingen of andere verpleeginrichtingen, wordt de geboorte van het kind aangegeven door de vader of door de moeder of door beide ouders of, wanneer deze er zich van onthouden de aangifte te doen, door de persoon die de leiding van de inrichting uitoefent, of zijn afgevaardigde.

De persoon die de leiding van de inrichting uitoefent of zijn afgevaardigde zijn gehouden aan de ambtenaar van de burgerlijke stand kennis te geven van de bevalling, uiterlijk de eerste daaropvolgende werkdag.

§ 2. In de andere gevallen wordt de geboorte van het kind aangegeven door de vader of door de moeder of door beide ouders of, wanneer deze er zich van onthouden de aangifte te doen, door de geneesheren, vroedvrouwen of andere personen die bij de bevalling tegenwoordig zijn geweest of door de persoon bij wie de bevalling heeft plaatsgehad.

De geneesheer of, bij ontstentenis, de vroedvrouw of, bij ontstentenis, de andere personen die bij de bevalling tegenwoordig zijn geweest of bij wie de bevalling heeft plaatsgehad, zijn gehouden aan de ambtenaar van de burgerlijke stand kennis te geven van de bevalling, uiterlijk de eerste daaropvolgende werkdag.

§ 3. Indien de aangifte niet is geschied binnen de bij artikel 55 bepaalde termijn, geeft de ambtenaar van de burgerlijke stand, binnen drie werkdagen volgend op het verstrijken van die termijn, daarvan mededeling aan de persoon die hem van de bevalling kennis heeft ge-

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL**Burgerlijk Wetboek****Art. 55**

De aangifte van geboorte wordt gedaan aan de plaatselijke ambtenaar van de burgerlijke stand binnen vijftien dagen na de bevalling. Is de laatste dag van die termijn een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan wordt de termijn verlengd tot de eerstvolgende werkdag.

Als het geslacht van het kind evenwel onduidelijk is, kan die geslachtsvermelding worden aangegeven binnen een termijn van drie maanden. Die termijn is verlengbaar mits een medische verantwoording wordt overgelegd.

Art. 56

§ 1. In geval van bevalling in ziekenhuizen, klinieken, kraaminrichtingen of andere verpleeginrichtingen, wordt de geboorte van het kind aangegeven door de vader of door de moeder of door beide ouders of, wanneer deze er zich van onthouden de aangifte te doen, door de persoon die de leiding van de inrichting uitoefent, of zijn afgevaardigde.

De persoon die de leiding van de inrichting uitoefent of zijn afgevaardigde zijn gehouden aan de ambtenaar van de burgerlijke stand kennis te geven van de bevalling, uiterlijk de eerste daaropvolgende werkdag.

§ 2. In de andere gevallen wordt de geboorte van het kind aangegeven door de vader of door de moeder of door beide ouders of, wanneer deze er zich van onthouden de aangifte te doen, door de geneesheren, vroedvrouwen of andere personen die bij de bevalling tegenwoordig zijn geweest of door de persoon bij wie de bevalling heeft plaatsgehad.

De geneesheer of, bij ontstentenis, de vroedvrouw of, bij ontstentenis, de andere personen die bij de bevalling tegenwoordig zijn geweest of bij wie de bevalling heeft plaatsgehad, zijn gehouden aan de ambtenaar van de burgerlijke stand kennis te geven van de bevalling, uiterlijk de eerste daaropvolgende werkdag.

§ 3. Indien de aangifte niet is geschied binnen de bij artikel 55 bepaalde termijn, geeft de ambtenaar van de burgerlijke stand, binnen drie werkdagen volgend op het verstrijken van die termijn, daarvan mededeling aan de persoon die hem van de bevalling kennis heeft ge-

les trois jours qui suivent la réception de l'avis; si le troisième jour est un samedi, un dimanche ou un jour férié légal, la déclaration peut encore être faite le premier jour ouvrable qui suit.

§ 4. L'officier de l'état civil s'assure de la naissance par une attestation d'un médecin ou d'une accoucheuse diplômée agréés par lui, ou, en cas d'impossibilité, en se transportant personnellement auprès du nouveau-né.

§ 5. Dans tous les cas l'acte de naissance est dressé sans tarder.

Art. 57

L'acte de naissance énonce:

1° le jour, l'heure, le lieu de la naissance, le sexe, le nom et les prénoms de l'enfant;

2° l'année, le jour, le lieu de la naissance, le nom, les prénoms et le domicile de la mère et du père, si la filiation paternelle est établie;

3° le nom, les prénoms et le domicile du déclarant.

les trois jours qui suivent la réception de l'avis; si le troisième jour est un samedi, un dimanche ou un jour férié légal, la déclaration peut encore être faite le premier jour ouvrable qui suit.

§ 4. L'officier de l'état civil s'assure de la naissance par une attestation d'un médecin ou d'une accoucheuse diplômée agréés par lui, ou, en cas d'impossibilité, en se transportant personnellement auprès du nouveau-né.

§ 5. Sauf application de l'article 55, alinéa 2, l'acte de naissance est dressé dans tous les cas sans tarder.

Art. 57

L'acte de naissance énonce:

1° le jour, l'heure, le lieu de la naissance, le sexe, le nom et les prénoms de l'enfant;

2° l'année, le jour, le lieu de la naissance, le nom, les prénoms et le domicile de la mère et du père, si la filiation paternelle est établie;

3° le nom, les prénoms et le domicile du déclarant.

geven. Deze is gehouden de aangifte te doen binnen drie dagen na de ontvangst van de mededeling; is de derde dag een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan kan de aangifte nog worden gedaan de eerste daaropvolgende werkdag.

§ 4. De ambtenaar van de burgerlijke stand vergewist zich van de geboorte aan de hand van een verklaring van een door hem toegelaten geneesheer of gediplomeerde vroedvrouw, of indien zulks niet mogelijk is, door zich persoonlijk naar het pasgeboren kind te begeven.

§ 5. In alle gevallen wordt de akte van geboorte zonder vertraging opgemaakt.

Art. 57

De akte van geboorte vermeldt:

1° de dag, het uur, de plaats van geboorte, alsmede het geslacht, de naam en de voornamen van het kind;

2° het jaar, de dag, de plaats van geboorte, de naam, de voornamen en de woonplaats van de moeder en de vader, zo de afstamming langs vaderszijde vaststaat;

3° de naam, de voornamen en de woonplaats van de aangever.

geven. Deze is gehouden de aangifte te doen binnen drie dagen na de ontvangst van de mededeling; is de derde dag een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan kan de aangifte nog worden gedaan de eerste daaropvolgende werkdag.

§ 4. De ambtenaar van de burgerlijke stand vergewist zich van de geboorte aan de hand van een verklaring van een door hem toegelaten geneesheer of gediplomeerde vroedvrouw, of indien zulks niet mogelijk is, door zich persoonlijk naar het pasgeboren kind te begeven.

§ 5. Behoudens toepassing van artikel 55, tweede lid, wordt de akte van geboorte in alle gevallen zonder vertraging opgemaakt.

Art. 57

De akte van geboorte vermeldt:

1° de dag, het uur, de plaats van geboorte, alsmede het geslacht, de naam en de voornamen van het kind;

2° het jaar, de dag, de plaats van geboorte, de naam, de voornamen en de woonplaats van de moeder en de vader, zo de afstamming langs vaderszijde vaststaat;

3° de naam, de voornamen en de woonplaats van de aangever.